

Č. 11.954.

Cesty (Slovensko): Zák. čl. I:1890 nedává obcím nároku na převzetí jejich cest do sítě silnic zemských.

(Nález ze dne 31. května 1935 č. 16.432/35.)

Prejudikatura: Boh. A 10.270/33.

Věc: Obec S. proti zemskému výboru v Bratislavě o stavbu zemské silnice.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Usnesením zem. výboru v Bratislavě z 18. července 1932 byla zamítnuta žádost obce S. z 28. ledna 1932, aby ve smyslu usnesení župního zastupitelstva župy zvolenské z 27. září 1924 byla cesta V.—P.—S. v délce 3760 km vybudována jako zemská cesta nákladem země Slovenské za příspěvku státu a vysloveno, že povinnost země Slovenské vzpomenutou cestu dáti vybudovati jako zemskou cestu se neuznává.

Proti tomuto usnesení čelí stížnost k nss-u. — — —

Stížnost spatřuje nezákonnost nař. rozhodnutí v tom, že byl porušen § 9 odst. 1 zák. č. 126/1920 Sb. ve znění zák. č. 125/1927 Sb., podle kterého závazky žup na Slovensku přecházejí na zemi Slov.

Podle § 10 zák. čl. I:1890 stanoví síť municipálních (později župních, nyní zemských) silnic generální municipální shromáždění (později župní, nyní zemské zastupitelstvo). Tento zákonný článek však nedává obcím nároku na převzetí jejich cest do sítě zemských silnic (sr. Boh. A 10.270/33). Domnívá-li se stěžující si obec, že jí z usnesení býv. župy zvolenské z 27. září 1924 vznikl nárok na vystavění dotčené silnice, je na omylu, ježto o převzetí nějakého právního závazku vůči jmenované obci v usnesení není zmínky, a poněvadž mimo to ani podmínky, na něž usnesení to bylo vázáno, t. j. opatření úhrady na náklady stavby státem a župou nebyly splněny. Není tu tedy nějakého závazku, jenž by byl mohl ve smyslu cit. § 9 odst. 1 přejíti na zemi Slovenskou. Jest proto námitka nezákonnosti nař. rozhodnutí bezdůvodnou. — — —

Č. 11.955.

Cesty: Předpokladem prohlášení cesty za veřejnou cestu obecní je jednak výslovné nebo konkludentní věnování vlastníkem pozemku a přijetí tohoto věnování obcí, jednak trvalé užívání cesty a naléhavá potřeba komunikační.

(Nález ze dne 31. května 1935 č. 16.447/35.)

Prejudikatura: Boh. A 10.265/33, 10.017/32.

Věc: Adolf K. v Sch. (adv. Dr. Oskar Hirschmann z Frýdlantu) proti zemskému úřadu v Praze o veřejnost cesty.

Výrok: Stížnost, pokud se týká prohlášení parcely č. k... v Sch. za cestu veřejnou, se odmítá pro nepřípustnost. Pokud jde o parcely č. k..., se nař. rozhodnutí zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Obecní zastupitelstvo v Sch. prohlásilo ve schůzi ze 6. května 1925 cestu č. kat..., jakož i ony části parcel č. kat... v Sch., které tvoří pokračování uvedené cesty až k silnici č. kat... v Sch. a jichž se jako cesty používá, za cestu veřejnou.

K námitkám st-le a dalších místních občanů zrušila osk ve Frýdlantě v zasedání dne 6. července 1927 usnesení obecního zastupitelstva v Sch. ze 6. května 1925, pokud se týká parcel č. kat..., a uznala platným pouze usnesení ohledně parcely č. kat...

Nař. rozhodnutím vyhověl žal. úřad stížnosti obce Sch., zrušil v odpor vzaté rozhodnutí osk a uznal, že cesta přes parcelu č. kat... v Sch., jež tvoří včetně úseku na parcele č. kat... součást t. zv. »Staré Zhořelecké silnice«, byla, jest a pro vždy zůstává cestou veřejnou, jak to správným usnesením obecního zastupitelstva v Sch. ze 6. května 1925, jež se potvrzuje, bylo zjištěno a uznáno. V důvodech tohoto rozhodnutí se v podstatě uvádí, že výsledkem pamětníků bylo vyšetřeno, že předmětná cesta byla od pradávna určena k veřejnému užívání, že byla v dobách dřívějších z prostředků obce opravována i že jest pro obyvatele obcí Sch., A., D. M. a R. potřebnou. Veřejnosti nepozbyla cesta ani tím, že parc. č. ... byla obcí Sch. v r. 1904 prodána velkostatkáři C., neboť ani po té nikdy nový vlastník nepřekážel vozbě, chůzi a vodění dobytka po této cestě. Mimo to kupní smlouva z 30. září 1904 obsahuje zvláštní doložku tehdejšího okr. hejtmanství ve Frýdlantě ze 16. listopadu 1904 v tom smyslu, že se stvrzuje, že prodejem uvedené parcely neruší se nikterak veřejná doprava, čímž jest jasně také listinou prokázáno, že cesta tato ani prodejem uvedené parcely na veřejné své povaze nikterak neutrpěla. Na tom nebylo nic změněno ani dalším prodejem parcely Julii R.

O stížnosti nss uvážil: — — — —

Pokud jde předem o výrok žal. úřadu, že cesta, o niž jde, »byla, jest a pro vždy zůstává cestou veřejnou«, konstatuje stížnost sama zcela případně, že jde tu o pouhé řečnické obraty, které nepatří do úředního rozhodnutí. Vlastním výrokem je uznání cesty té za cestu veřejnou. Rovněž lze souhlasiti s názorem stížnosti, že je bez významu, zda dotyčná cesta byla — jak se praví v nař. rozhodnutí — částí t. zv. »Staré Zhořelecké silnice«, poněvadž této silnice již není a byla průběhem doby nahrazena moderní sítí silnic. Vždyť také žal. úřad z okolností, že dotčenou cestu označují pamětníci jako »Starou Zhořeleckou silnici«, žádných závěrů nevyvodil.

Prohlášení určité cesty za cestu veřejnou předpokládá především, že jde o pozemek, jehož se jako cesty skutečně používá. Prohlašuje-li tudíž nař. rozhodnutí též pozemky č. kat... a přilehlou část parcely č. kat... za cestu veřejnou, vychází zřejmě ze skutkového předpokladu, že se těchto pozemků ještě jako cesty používá. Tento skutkový předpoklad

jest však v rozporu s tím, co bylo zjištěno při komisionálním jednání dne 4. prosince 1925, že se totiž uvedených pozemků již od r. 1918 jako cesty nepoužívá. Jest tedy nař. rozhodnutí, pokud jde o tyto pozemky, v rozporu se spisy, a bylo je proto v tomto směru zrušiti podle § 6 zák. o ss.

V ostatním bylo uvážiti, že podle stálé judikatury (viz. nář. Boh. A 10.265/33 a nář. v něm citované) jsou předpoklady prohlášení určité cesty za cestu veřejnou vedle výslovného nebo konkludentního věnování se strany vlastníka pozemku přijetí tohoto věnování obcí, trvalé obecné užívání a naléhavá potřeba komunikační. Proti rozhodnutí žal. úřadu, který má za to, že všechny uvedené předpoklady jsou dány, namítá stížnost především, že, nepoužívá-li se již ve skutečnosti parcely č. kat. . . a připojeného dílu parcely č. kat. . . jako cesty, nemá cesta po ostatních pozemcích st-lových připojení na silnici č. kat. . ., čímž zřejmě chce naznačiti, že cesta neslouží a nemůže sloužiti ukojení nějaké komunikační potřeby vůbec. Námitku tuto nemohl nss uznati důvodnou, poněvadž ze situačního plánu ve spisech založeného a z výsledků komisionálního šetření ze 4. prosince 1925 plyne, že pokračování cesty, vedoucí přes parcely st-logy, jde přes parcely č. kat. . ., náležející Julii R., a výrok o veřejnosti cesty, vedoucí přes posléz uvedenou parcelu, vlastníci její v odpor vzat nebyl. Ježto je takto spojení se silnicí č. kat. . . zabezpečeno, nelze shledati, že by cesta ani nemohla sloužiti komunikační potřebě.

Nss musil však stížnosti dáti za pravdu, pokud shledává vadu nař. rozhodnutí v tom, že toto nechává nepovšimnutým, že na místě sporné cesty jest dosti jiných, vhodnějších komunikací v obci. St-l popíral nutnost cesty již ve svých námitkách proti usnesení obecního zastupitelstva ze 6. května 1925, poukazuje k tomu, že cesta má význam jen pro několik málo osob, bydlících v dolní obci; při komisionálním jednání dne 4. prosince 1925 pak uvedl zástupce st-lův — vedle poukazu na uvedenou námitku — ještě také, že cesta nemá ani významu pro spojení obce Sch. s obcemi M., B. a D. Žal. úřad vyslovil v tom směru, že sporná cesta jest pro obyvatele obcí Sch., A., D., M. a R. potřebnou. Tento svůj výrok odůvodnil tím, že potřeba »byla vyšetřena výsledkem pamětníků«. Leč úsudek o tom, zda ta která cesta vyhovuje naléhavé potřebě komunikační, nelze ponechati výpovědem pamětníků, nýbrž úsudek ten musí si utvořit rozhodující úřad sám a musí jej — jsou-li, jako v daném případě, o tom vysloveny pochybnosti — i konkrétními okolnostmi doložit. Nedostatek takového vlastního úsudku a jeho odůvodnění, reagujícího i na námitky st-lem v řízení správním vznesené, je vadou řízení, ztěžující straně obranu před nss-em a odnímající nss-u možnost přezkoumati nař. rozhodnutí po stránce jeho zákonitosti. Vzhledem k této vadě bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss. a to v rozsahu v enunciátě uvedeném.

K poslední námitce stížnosti, že si žal. úřad nesprávně vykládá smlouvu uzavřenou v r. 1904 mezi obcí Sch. a Františkem C. o prodeji parcely č. kat. . ., resp. schvalovací doložku okr. hejtmanství ve Frýd-

lantě, již bylo na základě § 20 zák. z 12. srpna 1864 č. 46 z. z. čes. potvrzeno, že se prodejem parcely veřejná doprava neruší; bylo by podotknouti toto: Žal. úřad dovolává se této smlouvy na důkaz toho, že veřejnost cesty, o níž jde, zůstala nedotčenou a trvala i po zcizení parcely č. kat. . . K tomu jest však podotknouti, že, jak z protokolu ze 4. prosince 1925 vysvítá, cesta ta v době uzavření smlouvy přes jmenovanou parcelu vůbec nevedla, nýbrž přes parcelu č. . . a přilehlou část parcely č. . ., jichž teprv od r. 1918 přestalo být používáno jako konce cesty k vyústění na silnici kat. č. . . Ale pak ovšem z řečené smlouvy nelze dovozovati nic, co by dokazovalo veřejnost tehdy existovavšího spojení. S druhé strany však také stížnost nemůže za změněné skutkové situace ze smlouvy a její schvalovací doložky nic dovozovati pro svoje stanovisko, poněvadž, jak shora bylo vyloženo, jest nyní spojení silnice č. kat. . . s pozemky st-lovými č. kat. . . zabezpečeno parcelami Julie R. č. kat. . .

Č. 11.956.

Za městnanci veřejní: I. Pojem »přidělení« a »přeložení«.
— II. Ústní slib, třeba daný příslušným činitelem, nezakládá právního nároku (na úhradu stěhovacích nákladů).

(Nález ze dne 1. června 1935 č. 6171/33.)

Prejudikatura: ad II. Boh. A 11.611/35; 1260/22, 2579/23, 9248/31, 10.324/33.

Věc: František St. v B. proti ministerstvu spravedlnosti o náhradu stěhovacích nákladů.

Výrok: Stížnosti se zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: I. St-l byl jako vicepresident sedrie v Báňské Bystřici výnosem min. sprav. ze 14. prosince 1928 přidělen službou na základě § 46 odst. 2 org. zák. k soudní tabuli v Bratislavě na dobu nejnutnější potřeby, nejdéle však na dobu 6 měsíců.

Podle záznamu presidia vrch. soudu v Bratislavě z 11. března 1929 byl st-l toho dne presidentem vrch. soudu vyzván, aby podal žádost o místo tabulárního soudce v V. stupnici funkčního služného u vrch. soudu v Bratislavě právě vypsané, při čemž bylo st-li slíbeno, že pokud si nebude moci obstarati rodinný byt v Bratislavě, budou mu vypláceny diety pro dvojí domácnost a po přestěhování do Bratislavy že budou mu hrazeny stěhovací náklady. Ke své žádosti ze 14. března 1929 byl st-l rozhodnutím presidenta republiky ze 14. června 1929 jmenován vrch. soudním radou v V. stupnici funkčního služného u vrch. soudu v Bratislavě.

Podáním ze 6. července 1929 žádal st-l o povolení diet z důvodu vedení dvojí domácnosti. Presidium vrch. soudu v Bratislavě výnosem z 11. července 1929 žádosti vyhovělo a počínajíc dnem 25. června 1929 povolilo st-li diety pro dvojí domácnost.